

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

TSJC.- 0000331/2019
ORIGEN: 1000250/2017 - 00
NIG: 5300542120170001798

PARTS:

Apel·lant : A SLU

Procurador : Sra. EAM

Advocat : Sr. MBG

Apel·lat : B SL

Procurador : Sra. ECC

Advocat : Sr. SCP

SENTÈNCIA 080-2020

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President : Sr. ALBERT ANDRÉS PEREIRA

Magistrats: Sr. VINCENT ANIÈRE

Sr. CARLES CRUZ MORATONES

Andorra la Vella, el 29 de juny del 2020.

En nom del Poble Andorrà.-

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra ha vist el recurs d'apel·lació a les actuacions més amunt referenciades.

En la tramitació d'aquestes actuacions han estat observades les prescripcions legals, i ha estat ponent el magistrat **Sr. VINCENT ANIÈRE**, el qual expressa el parer del Tribunal.

ANTECEDENTS DE FET

Primer.- Per escrit de data 11-09-2017, la representació processal de la societat B SL va presentar demanda a tramitar pel procediment civil ordinari en contra de la societat A SLU sol·licitant la seva condemna a satisfer-li la quantitat de 25.000.-euros més els interessos legals des del dia 15-12-2016, data de lliurament del taló, així com la totalitat de les costes processals inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

Segon.- La representació processal de la part defenent es va oposar a la demanda aixecant una excepció de manca de legitimació passiva de la societat demandada i sol·licitant la desestimació íntegra de la demanda.

Tercer.- Per Sentència del 31-05-2019, el Tribunal de Batlles va decidir :
*“Que estimant íntegrament la demanda interposada per la mercantil B SL contra la societat A, SL condemno a aquesta darrera a satisfer a la part agent l'import total de **25.000 €** quantitat que serà augmentada dels interessos legals a comptar de la contesta a la demanda (02.10.2017 i, amb imposició de les costes processals incloses les derivades de la intervenció d'advocat i procurador de l'agent, a acreditar en període d'execució de sentència.”.*

Quart.- Contra aquesta resolució ha interposat un recurs d'apel·lació la representació processal de la societat A SLU, demanant la seva revocació i que es dicti una nova estimant l'excepció de manca de legitimació passiva de la societat A, SLU, i es desestimi la integralitat de la demanda presentada per part de l'adversa. Subsidiàriament, sobre el fons demana la desestimació íntegra de les pretensions de l'adversa.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- La part apel·lant sosté que, ateses les circumstàncies que envolten el cas, el Tribunal no ha correctament valorat les proves.

Argumenta en primer lloc que la part demandant va efectuar una demanda en reclamació d'unes factures de lliurament de mercaderia i ha dirigit la seva reclamació en contra de la societat A SL, com a lliuradora del xec, però no pas en contra de qui havia contractat amb ella és a dir el Sr. APG pel negoci RESTAURANT C.

Sosté en segon lloc que en qualsevol cas, la societat A hauria de ser condemnada a títol de condemna solidària, però que no es pot pretendre condemnar-la sense condemnar al Sr. APG com a titular del negoci RESTAURANT C, puix únicament ell tenia el crèdit avui reclamat amb la part demandant ; que la part demandant va realitzar una confusió greu en el seu escrit de demanda, quan va identificar a la societat A, SLU com a titular del negoci "restaurant C" i que la va demanar en aquesta condició i no pas per raó del lliurament del xec sinó que demandar a més ella no té cap relació amb el restaurant esmentat.

En treu la conclusió que no té legitimació passiva i afegeix que es podria entendre que a títol principal es condemnés al Sr. APG a títol solidari amb la societat A, SL però aleshores s'hauria d'haver-lo citat a judici i sol·licitat la seva posterior condemna.

En tercer lloc, sobre el fons, fa valer que ella no va contractar mai la mercaderia reclamada que fou lliurada al restaurant i que no se li pot oposar el crèdit reclamat ; que el xec fou lliurat per part del Sr. APG, com a titular del negoci "restaurant C" i si no fos per l'error del signatari del xec que el mateix Sr. APG reconeix, entregant un xec de la societat A SL pensant que era un xec del compte del negoci Restaurant C, l'adversa no hauria tingut coneixement de l'existència de la societat avui demandada ; que aquest error s'explica perquè els xecs no porten el nom del titular i la confusió pot ser totalment versemblant ; que s'equivoca la sentència quan conclou que el Sr. APG va reconèixer el deute pel compte de la societat A

al fer entrega del xec, ja que el Sr. APG va entregar dit xec com a titular del negoci Restaurant C.

Segon.- Ha quedat acreditat que la societat agent es dedica a la venda de peix i de marisc i que va lliurar mercaderia al RESTAURANT C per import global de 25.000.-euros.

El 15-12-2016, el Sr. APG va remetre a la societat B SL, i pel pagament del deute, un xec sobre el compte de Y xxxx0000, d'un import de 25.000 €.

La societat agent va presentar el xec a pagament però aleshores l'entitat bancària va certificar que no hi havia fons suficients pel seu pagament i és en aquest moment que va aparèixer que el compte bancari 4287 era de la societat A , SL.

És així que l'agent va presentar la seva demanda en contra de la societat defenent en la seva qualitat de propietària del restaurant, tot i que va admetre després en el seu escrit de rèplica que és per error que ho havia fet puix aquesta societat no és ni propietària ni titular del negoci en qüestió.

En realitat apareix que des del 18-04-2016 i fins al 03-11-2017, és el Sr. APG qui era el titular del negoci C, i el mateix no discuteix la seva qualitat de deutor en relació als 25.000.-euros de mercaderia lliurada al restaurant per la societat B.

No obstant això, la demandant va sostenir aleshores que era evident que el Sr. APG havia lliurat el taló com a soci i administrador únic de la societat A per extingir l'obligació que el mateix senyor tenia com a conseqüència de la compra de la mercaderia pel restaurant i amb la voluntat d'assumir lliurement i voluntàriament aquesta obligació.

Del seu costat, el Sr. APG va manifestar que s'havia equivocat de talonari fent servir el de la seva societat A, SL enlloc del compte corresponent al restaurant.

És en aquestes condicions que, per condemnar a la societat defenent, el Tribunal ha jutjat que la conclusió que s'havia d'extreure del reconeixement del xec signat i quin objecte ara és la reclamació de quantitat, era que el mateix fou signat pel Sr. APG en mèrits del deute que efectivament tenia envers la societat agent, i que a més, tot i ésser conscient del deute i de l'error que ell mateix va ocasionar, el Sr. APG encara no havia satisfet el deute.

Tercer.- Però, no és suficient constatar la realitat del deute que té el Sr. APG en front de la societat B per considerar que del xec el compte de la societat A que ha remes pel seu pagament, es va remetre amb la voluntat de la societat A de fer front personalment al deutor.

En efecte, no cal perdre de vista que el pagament és l'execució normal d'una prestació en el marc d'una relació obligatòria entre certes persones parts a un contracte.

En el present cas, no es discuteix que el deute no és de la societat A, la qual té com a objecte l'organització d'esdeveniments culturals i esportius, i l'únic vincle que existeix entre la societat agent i la societat defenent és el Sr. APG en la seva doble qualitat de titular del restaurant i de soci únic de la societat A.

No existeix aquí pagament de tercer *stricto sensu* perquè qui tenia l'*animus solvendi* és el Sr. APG i no pas la societat A la qual, a més, no té cap interès en el pagament, té una personalitat pròpia i un patrimoni propi. En tot cas, l'*animus solvendi* no està provat i s'ha de recordar que el mateix no es pot presumir, i que l'error invocat per la societat defenent no és inversemblant tota vegada que és una realitat que el xec remes no es

refereix a cap nom sinó que només esmenta un número, i que per tant és possible que el Sr. APG hagi per error remes enlloc d'un xec del compte del restaurant un xec del compte de la societat A que no tenia suficient provisió.

En segon lloc, si imaginem que la societat A hauria pagat en el marc d'un mandat del deutor, és aquest darrer qui quedaria obligat (veure STSC 02/09 del 21-05-2009).

D'altra banda, no queda acreditada cap maniobra del Sr. APG pel fet de remetre un xec del compte de la societat A.

Tampoc queda acreditada cap confusió creada que hauria pogut portar la societat agent a creure que la societat A podia tenir legitimació passiva com a obligada en la relació contractual. De fet, apareix que la societat agent ignorava la seva existència fins al moment d'aprendre que el xec impagat era del seu compte.

De la mateixa manera no està al·legada ni provada cap confusió entre el patrimoni del Sr. APG i el de la societat A.

Quart.- Per tant, en tals condicions i donat que la societat A no és el deutor inicial, sinó que ho és el Sr. APG personalment (*solvens*), i atès el principi fonamental de relativitat dels contractes, el que era necessari era establir una modificació del pol passiu, en el present cas, una assumpció personal per part de la referida societat del deute contret personalment pel Sr. APG.

Aquesta prova la tenia que fer la part agent (*"la subrogació en les obligacions d'un altre no es pot presumir i que, per tant, la prova correspon a aquell que l'al·legui"* STSC 82-13 del 18-07-2013.).

Tal assumpció no es pot presumir i, donat que un tercer pot pagar un deute dinerari, el pagament per part d'una tercera persona no implica per si sola la novació de l'obligació per canvi de deutor (cf sentència del

Tribunal de la Mitra 19-05-1987 p 353, “*tota vegada que atesa la fonamental importància que té la persona del deutor en qualsevol relació obligatòria, una novació en aquest punt no es pot presumir, sinó que exigeix un animus novandi que...ha d’esser expressum*”), i ho vam recordar recentment (STSC 336/2017 del 30-01-2018) i 056/2018 del 29-05-2018 “*No pot obviar-se que l’assumpció d’un deute per compte d’un tercer ha de resultar d’actes inequívocs per part d’aquest.*”).

En aquest sentit exigeix una assentada jurisprudència de la Sala al respecte de la modificació del pol passiu i es pot citar la Sentència 392-14 del 09-04-2015 que confirma la Sentència de data 17-07-2003 que va establir que :

*“La modificació del pol passiu de la relació obligatòria pot tenir lloc de diferents formes, admeses per l’ordenament jurídic andorrà (cfr. D. 46,2,8-5 i C.8,42,6 i SSTM de 16-12-1986 i 22-3-1993 i SSTSJA de 27-1-2000 i 11-5-2000). Així una primera forma és l’anomenada **expromissió**, segons la qual i degut a un acord entre el nou deutor i el creditor, resta obligat aquest nou deutor, alliberant a l’anterior o bé assumint de forma cumulativa amb l’antic deutor el deute existent. La segona modalitat és la que es coneix amb el nom de **delegació del deute**. En virtut de la delegació l’antic deutor, anomenat delegant, designa un nou deutor, conegut amb el nom de delegat per tal de complir amb el deute existent front al creditor o, fins i tot, per assumir una nova obligació. En el cas de nomenament pel pagament d’una prestació ja existent ens trobem davant la delegació solutòria, mentre que quan el nomenament té per objecte el compliment d’una nova prestació estem davant la delegació promissòria, i, la tercera modalitat és el negoci d’**assumpció de deute**, a través del qual, amb el consentiment del creditor o bé el primitiu deutor es reemplaça pel nou o bé aquest s’obliga de forma cumulativa amb aquell”.*

En el present cas, a falta de cap acord entre el suposat nou deutor i el creditor, com a falta de voluntat establerta per part de la societat A d’assumir el deute, no es pot considerar que existeix cap d’aquest supòsits.

Així les coses, l'únic obligat és el Sr. APG i no existeix cap fonament per condemnar a la societat A al pagament del deute.

Cinquè.- Per consegüent no hi pot haver legitimació passiva de la societat defenent.

La legitimació *ad causam* correspon a la possibilitat de formular una demanda en contra d'un subjecte en funció de la relació material preexistent i de la que deriva el conflicte que precisament determina la dinàmica del procés, en el nostre cas, el dret de crèdit.

Si bé el representant de la societat A ha remés un xec del compte de la mateixa societat, hem vist que aquesta circumstància no era suficient per a considerar que havia integrat el pol passiu de l'obligació.

Per tant, la defenent manca de legitimació passiva *ad causam* i escau estimar el recurs i revocar la sentència d'instància en el sentit d'admetre l'excepció aixecada i de desestimar la demanda.

Sisè.- La desestimació de la demanda porta també a revocar el pronunciament sobre les costes de primera instància ja que dita desestimació comporta la imposició d'aquelles costes a la part agent vençuda.

Setè.- L'estimació del recurs determina no efectuar cap imposició de les costes de segona instància.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, ha pres la següent

DECISIÓ

Primer.- Estimar el recurs de la representació processal de la societat A SLU en contra de la sentència del Tribunal de Batlles de data 31-05-2019 que revoquem íntegrament, desestimant la demanda de la societat B, SL, i imposant a la mateixa les costes judicials de primera instància ;

Segon.- No efectuar cap imposició de les costes judicials de segona instància.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-